

Pryderon a Chwynion yn glŷn â Gwasanaethau Iechyd yng Nghymru

Gorffennaf 2017

Ynglŷn ag AGIC

Mae Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) yn arolygiaeth annibynnol. Ein swyddogaeth yw rheoleiddio ac arolygu gwasanaethau'r GIG a darparwyr gofal iechyd annibynnol yng Nghymru, ar ran Gweinidogion Cymru, o'u cymharu ag amrywiaeth o safonau, polisïau, canllawiau a rheoliadau, yn ogystal â nodi meysydd sydd angen eu gwella.

Rydym yn diogelu buddiannau pobl y mae eu hawliau wedi eu cyfyngu dan y Ddeddf Iechyd Meddwl a deddfau eraill perthnasol.

Rydym hefyd yn cynnal adolygiadau neu ymchwiliadau arbennig lle y gallai fod methiannau systemig o ran darparu gwasanaethau iechyd, er mwyn sicrhau y gwneir gwelliannau ac y dysgir gwersi.

Ni hefyd yw'r Awdurdod Goruchwyllo Lleol ar gyfer Bydwragedd, ac rydym yn gyfrifol am arfer goruchwyliaeth gyffredinol dros yr holl fydwragedd sy'n gweithio yng Nghymru.

Mae ein cyfrifoldebau eraill yn cynnwys gweithio gyda'r canlynol:

- Yr Ombwdsmon Carchardai a'r Gwasanaeth Prawf ar ymchwiliadau i farwolaethau yng ngharchardai Cymru; ac
- Arolygiaeth Prawf Ei Mawrhydi ac eraill ar arolygiadau o Dimau Troseddau Ieuentid yng Nghymru.

Cynnwys

Tudalen

Ynglŷn ag Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC)	2
Cyflwyniad	4
Swyddogaeth AGIC o ran pryderon neu gwynion	5
Rhannu eich profiad â ni	5
Sut i godi pryder neu wneud cwyn	7
Gwasanaethau'r GIG	7
Gofal Iechyd Annibynnol	10
Triniaeth a ddarperir dan ddeddfwriaeth iechyd meddwl	11
Os oes gennych chi bryderon am weithiwr gofal iechyd proffesiynol	13
Cysylltiadau Defnyddiol	15

Mae croeso i chi ofyn am y llyfryn hwn a gwybodaeth arall gan AGIC mewn fformatau neu ieithoedd eraill. Bydd oedi byr wrth i wybodaeth gael ei pharatoi mewn ieithoedd a fformatau eraill i fodloni anghenion unigol. Cysylltwch â ni i gael cymorth (gan ddefnyddio'r manylion cyswllt sydd ar dudalen gefn y llyfryn hwn).

Cyflwyniad

Er nad yw'r rhan fwyaf o bobl yn dod ar draws problemau wrth ddefnyddio gwasanaethau iechyd, mae pethau'n gallu mynd o chwith weithiau.

Mae'r llyfryn hwn yn egluro beth i'w wneud os:

- Nad ydych yn fodlon ar y gofal neu'r driniaeth a gawsoch chi neu rywun arall
- Oes gennych unrhyw bryderon eraill ynglŷn â gwasanaethau iechyd y dylem wybod amdanynt, yn eich barn chi.

Mae'n dweud wrthyhch pwy i gysylltu â nhw a sut i roi gwybod am bryder neu wneud cwyn. Bydd y ffordd o wneud hyn yn dibynnu a yw'r GIG yn darparu neu'n talu am y gofal iechyd, a ydych yn talu amdano'n breifat, neu a ydych yn derbyn triniaeth sy'n cael ei darparu dan ddeddfwriaeth iechyd meddwl.

Nid yw'r llyfryn hwn yn egluro beth i'w wneud os:

- Ydych yn gweithio yn y gwasanaethau iechyd a bod gennych bryderon ynglŷn â'r gofal a'r driniaeth sy'n cael eu darparu gan eich cyflogwr
- Ydych o'r farn ein bod wedi gwneud rhywbeth o'i le a'ch bod eisiau cwyno wrthym ni am ein gwaith.

Rydym wedi paratoi canllawiau ar wahân ar y materion hyn. I gael mwy o wybodaeth, cysylltwch â ni yn uniongyrchol (gan ddefnyddio'r manylion cyswllt sydd ar dudalen gefn y llyfryn hwn), neu ewch i'n gwefan www.hiw.org.uk.

Swyddogaeth AGIC o ran pryderon neu gwynion

Rydym ni'n gyfrifol am sicrhau bod unrhyw un sy'n darparu gwasanaethau iechyd yng Nghymru yn bodloni'r safonau gofynnol o ran ansawdd a diogelwch. Mae hyn yn cynnwys gwasanaethau a ddarperir gan y GIG neu ddarparwyr gofal iechyd annibynnol (gwasanaethau sy'n cael eu rhedeg gan sefydliadau preifat neu wirfoddol).

Nid yw ein swyddogaeth statudol fel mater o drefn yn cynnwys ymchwilio i bryderon neu gwynion unigol, nac amgylchiadau arbennig gofal a thriniaeth claf unigol. Nid yw'n cynnwys cwynion unigol ynglŷn â chamymddygiad proffesiynol, newid i drefn gwasanaethau na materion penodol sy'n destun proses gyfreithiol ychwaith.

Gallai'r eithriad i hyn fod yn gwynion gan bobl (neu eu cynrychiolwyr) y mae eu hawliau wedi eu cyfyngu dan y Ddeddf Iechyd Meddwl a deddfau eraill perthnasol, ynglŷn â'r ffordd y mae staff gofal iechyd wedi defnyddio eu pwerau.

Rhannu eich profiad â ni

Er nad ydym fel arfer yn gallu ymchwilio i'ch pryder neu eich cwyn unigol ynglŷn â gwasanaethau iechyd, byddem yn dal i hoffi clywed gennych os nad oeddech yn fodlon ar y gofal a'r driniaeth a gawsoch.

Rydym yn cadw cofnod o'r holl bryderon a chwynion y rhoddir gwybod i ni amdanynt, ac yn monitro hyn yn rheolaidd er mwyn i ni allu creu darlun llawn o ansawdd a diogelwch gwasanaethau iechyd. Byddwn hefyd yn defnyddio'r wybodaeth i weld a yw gwasanaethau'n bodloni'r rheoliadau a'r safonau gofynnol.

Rydym yn casglu ein gwybodaeth o amrywiaeth o ffynonellau. Mae hyn yn cynnwys canfyddiadau ein harolygiadau, hysbysiadau gan wasanaethau iechyd am ddigwyddiadau difrifol, a gwybodaeth gan gyrff arolygu, archwilio a rheoleiddio eraill, yn ogystal â'r wybodaeth werthfawr a gawn gan gleifion, perthnasau a gofalmwr am eu profiad o wasanaethau iechyd.

Os ydym yn clywed am nifer o bryderon tebyg ynglŷn â gwasanaeth iechyd, gallai hynny sbarduno ymweliad arolygu dirybudd. Gallai'r wybodaeth hefyd ddarparu darlun o bryderon tebyg sydd gan bobl ar draws Cymru, a gallai hyn ein hysgogi i gynnal adolygiad arbennig.

Pan fyddwn yn dod yn ymwybodol o bryderon neu gwynion, efallai y byddwn hefyd yn gofyn i ddarparwr y gwasanaeth roi gwybod i ni beth yw canlyniad ei ymchwiliad er mwyn i ni allu bod yn siŵr yr ymdriniwyd â'ch pryder neu eich cwyn chi eich hun yn briodol.

Dan rai amgylchiadau, fe allai'r wybodaeth yr ydych yn ei rhoi i ni ddangos y gallai claf fod mewn perygl o gael ei niweidio'n fuan neu ei fod wedi ei niweidio. Yn y sefyllfa hon, byddwn yn cymryd camau ar unwaith i sicrhau ei fod yn ddiogel a hefyd yn rhannu'r wybodaeth hon ag asiantaethau eraill, megis yr Heddlu.

Sut i godi pryder neu wneud cwyn

Gwasanaethau'r GIG

Ym mis Ebrill 2011, cyflwynwyd gweithdrefn newydd ar gyfer codi pryderon ynglŷn â'r GIG yng Nghymru, o'r enw 'Gweithio i Wella'. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i bob un o sefydliadau'r GIG yng Nghymru ymdrin â'ch pryder yn agored ac yn onest, cynnal ymchwiliad trylwyr a phriodol, a darparu cydnabyddiaeth brydlon ac ymateb manwl i chi ynglŷn â sut y bwriedir ymdrin â'r mater.

Mae canllawiau llawn ar sut i gwyno wrth y GIG ar gael i'w lawrlwytho o wefan Gweithio i Wella www.puttingthingsright.wales.nhs.uk.

Gallwch hefyd ofyn am gopi o ganllawiau 'Gweithio i Wella' gan eich Bwrdd Iechyd Lleol, Ymddiriedolaeth y GIG neu unrhyw un o swyddfeydd Llywodraeth Cymru.

Os oes gennych bryder ynglŷn â gwasanaethau'r GIG yr ydych wedi eu derbyn gan eich ysbyty, meddyg teulu, deintydd, fferyllydd neu optegydd, y ffordd orau i ddechrau, os ydych yn teimlo y gallwch wneud hynny, yw siarad â'r staff a oedd yn ymwneud â'ch gofal a'ch triniaeth. Gallant geisio mynd i'r afael â'ch pryder yn syth.

Os nad yw hynny'n helpu, neu os nad ydych eisiau siarad â'r staff a ddarparodd y gwasanaeth, gallwch gysylltu ag aelod o'r Tîm Pryderon yn eich Bwrdd Iechyd Lleol neu'r Ymddiriedolaeth GIG berthnasol. Mae manylion ar gael ar y dudalen Cysylltiadau Defnyddiol yn y llyfryn hwn.

Eich helpu i godi pryder

Os yw eich pryder yn ymwneud â rhywbeth sydd wedi digwydd i chi, gallwch godi'r pryder eich hun. Os yw'n well gennych, caiff gofalydd, ffrind neu berthynas eich cynrychioli, ond bydd gofyn i chi gytuno ar hynny.

Cewch hefyd ofyn i'ch Cyngor Iechyd Cymuned (CIC) lleol eich helpu. Gall eich CIC lleol ddarparu gwasanaeth eirioli annibynnol rhad ac am ddim i'ch helpu chi neu'r bobl sy'n gweithredu ar eich rhan i godi pryder. Mae manylion ar gael ar y dudalen Cysylltiadau Defnyddiol yn y llyfryn hwn.

Gofal iechyd annibynnol y mae'r GIG yn talu amdano

Os yw'r GIG yn talu am eich gofal mewn lleoliad gofal iechyd annibynnol, y GIG sy'n gyfrifol am ansawdd eich gofal. Os nad ydych yn fodlon ar y gofal a'r driniaeth a gawsoch, gallwch godi eich pryder gyda'r staff dan sylw. Os ydych wedi codi'ch pryder ac yn anfodlon ar yr ymateb, neu os nad ydych yn teimlo y gallwch drafod eich pryder gyda'r staff, gallwch ei godi gydag aelod o'r Tîm Pryderon yn eich Bwrdd Iechyd Lleol.

Os nad ydych yn fodlon ar yr ymateb yr ydych yn ei gael

Os nad ydych yn fodlon ar yr ymateb yr ydych yn ei gael gan eich Bwrdd Iechyd Lleol neu Ymddiriedolaeth, gallwch ofyn i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ystyried eich cwyn. Mae gan yr Ombwdsmon bwerau cyfreithiol i'w alluogi i ystyried ac ymchwilio i gwynion ynglŷn â gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru. Gall ymchwilio i gwynion eich bod wedi eich trin yn annheg neu wedi derbyn gwasanaeth gwael oherwydd methiant o ryw fath ar ran y corff sy'n ei ddarparu.

Gallwch hefyd gysylltu â'r Ombwdsmon os ydych wedi codi pryder ond yn teimlo bod sefydliad y GIG yn treulio gormod o amser yn ymdrin â'r mater. Dylai'r broses gymryd tri deg diwrnod gwaith ar gyfer y rhan fwyaf o gwynion, ac ni ddylai fyth gymryd mwy na 6 mis. Mae'r gwasanaeth ar gael yn rhad ac am ddim, mae'n ddiduedd, ac mae'n annibynnol ar holl gyrff y llywodraeth.

Mae manylion ar gael ar y dudalen Cysylltiadau Defnyddiol yn y llyfryn hwn.

Gofal Iechyd Annibynnol

Os ydych yn dymuno gwneud cwyn ynglŷn â gwasanaeth gofal iechyd annibynnol, dylech gysylltu â'r unigolyn neu'r sefydliad sy'n darparu'r gwasanaeth. Dan y gyfraith, mae'n rhaid iddynt fod â gweithdrefn ar gyfer ymdrin yn effeithiol â chwynion cleifion.

Cewch hefyd rannu eich pryderon gyda ni. Er na allwn ymchwilio i'ch cwyn, byddwn yn gwneud yn siŵr bod y gwasanaeth yn bodloni'r rheoliadau a'r safonau, fel sy'n ofynnol wrth gofrestru ag AGIC.

Mae Cymdeithas Gofal Iechyd Annibynnol Cymru (WIHA) a'r Gwasanaeth Cyngori Gofal Iechyd Annibynnol (IHAS) yn cynrychioli nifer o wasanaethau gofal iechyd annibynnol sydd wedi eu cofrestru yng Nghymru. Mae ganddynt god ymarfer i aelodau ar gyfer ymdrin â chwynion gan gleifion, ac maent yn cynnig gwasanaeth dyfarnu annibynnol ar gyfer cwynion na ellir eu datrys yn lleol.

Mae'r Gwasanaeth Cwynion Deintyddol yn wasanaeth annibynnol a sefydlwyd gan y Cyngor Deintyddol Cyffredinol i gynorthwyo cleifion deintyddiaeth breifat a gweithwyr proffesiynol ym maes deintyddiaeth i ddatrys cwynion ynglŷn â gwasanaethau deintyddiaeth breifat.

Mae manylion am y sefydliadau hyn ar gael ar y dudalen Cysylltiadau Defnyddiol yn y llyfryn hwn.

Triniaeth a ddarperir dan ddeddfwriaeth iechyd meddwl

Trwy waith ein Gwasanaeth Adolygu Iechyd Meddwl, rydym yn diogelu hawliau a buddiannau pobl a gedwir yn gaeth yn yr ysbyty neu sy'n derbyn triniaeth yn y gymuned dan oruchwyliaeth. Os oes gennych bryderon ynglŷn â phenderfyniad a wnaed ynglŷn â'ch gorchymyn triniaeth gymunedol neu'r ffaith eich bod yn cael eich cadw'n gaeth dan ddeddfwriaeth iechyd meddwl, dylech gymryd y camau canlynol.

Os ydych yn anfodlon ynglŷn â phenderfyniad i'ch cadw'n gaeth

Os ydych yn dymuno cwyno am benderfyniad i'ch cadw'n gaeth, dylech gysylltu â Rheolwr yr Ysbyty. Bydd Rheolwr yr Ysbyty yn penderfynu a ddylech aros yn yr ysbyty. Fe fydd hefyd yn rhoi cyngor i chi ynglŷn â beth y gallwch ei wneud nesaf, gan gynnwys sut i wneud cais i Dribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru i gael adolygu eich achos.

Mae gennych hawl hefyd i gael cymorth a chefnogaeth gan eiriolwr iechyd meddwl annibynnol a fydd yn eich helpu i baratoi a chyflwyno'ch cais i'r Tribiwnlys.

Mae modd i chi gael cymorth gan gyfreithiwr os byddwch yn dymuno gwneud cais i gael adolygu eich achos gan y Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl. Mae'r gwasanaeth hwn ar gael yn rhad ac am ddim fel arfer o dan y cynllun Cymorth Cyfreithiol.

Gall yr ysbyty roi manylion cyswllt eiriolwyr annibynnol a chyfreithwyr i chi.

Mae manylion y Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl a sefydliadau cymorth cyfreithiol ar gael ar y dudalen Cysylltiadau Defnyddiol yn y llyfryn hwn.

Os ydych yn anfodlon ar eich gofal a'ch triniaeth ar gyfer materion iechyd meddwl

Os ydych yn dymuno codi pryder ynglŷn â'r ffordd y mae rhywun wedi defnyddio ei bwerau o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl, fe allai ein Gwasanaeth Adolygu Iechyd Meddwl eich helpu chi, ond byddwn yn disgwyl i chi fod wedi codi eich pryder yn lleol yn gyntaf. I wneud hyn, neu i godi pryder neu wneud cwyn am faterion cyffredinol yn ymwneud â'r gofal a'r driniaeth yr ydych wedi eu derbyn, dylech ddilyn y camau dan y penawdau "Gwasanaethau'r GIG" neu "Gofal Iechyd Annibynnol" yn gynharach yn yr adran hon. Yn ogystal â'r cymorth a ddisgrifir uchod i'ch helpu i wneud hyn, mae gennych hawl i gael cymorth a chefnogaeth gan eiriolwr iechyd meddwl annibynnol. Gall yr ysbyty roi manylion cyswllt y gwasanaeth lleol i chi.

Rydym wedi cyhoeddi llyfryn ar wahân sy'n rhoi mwy o fanylion am ein Gwasanaeth Adolygu Iechyd Meddwl. I gael mwy o wybodaeth, cysylltwch â ni yn uniongyrchol neu ewch i'n gwefan www.hiw.org.uk.

Os oes gennych chi bryderon am weithiwr gofal iechyd proffesiynol

Mae gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn cynnwys:

- ceiropractyddion
- deintyddion
- meddygon
- bydwragedd
- nyrsys
- optegwyr
- meddygon esgyrn
- parafeddygon
- fferyllwyr; a
- ffisiotherapyddion

Er mwyn ymarfer yn un o'r proffesiynau hyn yn y DU, mae'n rhaid i unigolyn fod wedi'i gofrestru gydag un o'r rheoleiddwyr isod:

- Y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol
- Y Cyngor Deintyddol Cyffredinol
- Y Cyngor Meddygol Cyffredinol
- Y Cyngor Optegol Cyffredinol
- Y Cyngor Osteopathig Cyffredinol
- Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol
- Y Cyngor Proffesiynau Iechyd
- Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth

Mae'n rhaid i bob gweithiwr gofal iechyd proffesiynol fodloni'r safonau a nodir yn y cod ymddygiad neu'r cod ymarfer ar gyfer ei broffesiwn. Mae'n rhaid iddynt:

- feddu ar y sgiliau priodol i'ch trin neu ofalu amdanoch
- eich trin ag urddas a pharch
- gweithredu'n broffesiynol ag uniondeb.

Os oes gennych chi bryderon am allu neu ymddygiad rhywun sydd wedi rhoi triniaeth i chi neu wedi gofalu amdanoch, dylech godi eich pryder yn y man lle y derbynioch chi'r gofal neu'r driniaeth. Efallai y byddwch yn dymuno siarad â'r unigolyn dan sylw, neu ei gyflogwr, i weld a allant unioni'r sefyllfa.

Fodd bynnag, os ydych chi'n teimlo bod yr hyn sydd wedi digwydd mor ddifrifol fel ei fod yn codi cwestiynau ynglŷn â gallu gweithiwr proffesiynol i ddarparu triniaeth neu ofal diogel, efallai y byddwch yn dymuno cysylltu â'r rheoleiddiwr priodol a fydd yn gallu ymchwilio i'r mater a chymryd camau ar eich rhan.

Mae mwy o fanylion am y rheoleiddwyr a'r proffesiynau y maent yn eu rheoleiddio ar gael yn nhaflen y Cyngor Rhagoriaeth Rheoleiddio Gofal Iechyd "Pwy sy'n rheoleiddio gweithwyr proffesiynol iechyd a gofal cymdeithasol?". Mae manylion ar gael ar y dudalen Cysylltiadau Defnyddiol yn y llyfryn hwn.

Cysylltiadau Defnyddiol

Dyma rai sefydliadau a all roi cyngor a chymorth defnyddiol ynglŷn â chodi pryder neu wneud cwyn am wasanaethau iechyd:

► Comisiynydd Plant Cymru

Mae Comisiynydd Plant Cymru yn amddiffyn a hybu hawliau a lles plant a phobl ifanc yng Nghymru. Mae'r gwasanaeth Cyngor a Chymorth yn gyfrinachol, ac mae ar gael yn rhad ac am ddim. Mae'n rhoi cymorth a chefnogaeth os bydd plant, pobl ifanc, neu'r bobl sy'n gofalu amdanynt yn teimlo bod plentyn wedi cael ei drin yn annheg. Gall swyddogion naill ai gyfeirio pobl at sefydliad arall sydd yn y sefyllfa orau i'w helpu, neu mae gan y Comisiynydd y pŵer i edrych ar gywionion unigol.

Cysylltwch â'r Comisiynydd Plant yn:

Tŷ Ystumllwynarth Ffordd Phoenix Llansamlet Abertawe SA7 9FS	Maenor Penrhos Oak Drive Bae Colwyn Conwy LL29 7YW
Ffôn: 01792 765600 Ffacs: 01792 765601	Ffôn: 01492 523333 Ffacs: 01492 523336

Rhif rhadffôn plant a phobl ifanc: 0808 801 1000

Ebost: post@childcomwales.org.uk

Gwefan: www.childcom.org.uk, www.complantcymru.org.uk

➤ Cyngor ar Bopeth

Nod y gwasanaeth Cyngor ar Bopeth yw darparu'r cyngor sydd ei angen ar bobl ynglŷn â'r problemau sy'n eu hwynebu. Mae'r gwasanaeth yn darparu cyngor annibynnol, cyfrinachol a diduedd yn rhad ac am ddim i bawb ynglŷn â'u hawliau a'u cyfrifoldebau.

Mae cyngor ar gael ar-lein, dros y ffôn ac wyneb yn wyneb mewn Canolfan Cyngor ar Bopeth.

Cysylltwch â'r gwasanaeth Cyngor ar Bopeth yn:

Ffôn: 0844 477 2020

Gwefan: www.adviceguide.org.uk/wales.htm

➤ Cyngorau Iechyd Cymuned (CIC)

Mae Cyngorau Iechyd Cymuned yn darparu cyngor a chymorth annibynnol, rhad ac am ddim i'ch helpu chi neu eich cynrychiolwyr i godi pryder, gan gynnwys eich rhoi mewn cysylltiad â gwasanaethau eirioli arbenigol os oes arnoch eu hangen.

Gallwch gael gwybodaeth am eich CIC lleol trwy gysylltu â Bwrdd Cyngorau Iechyd Cymuned Cymru yn:

Bwrdd Cyngorau Iechyd Cymuned Cymru

2il Lawr

33-35 Heol y Gadeirlan

Caerdydd

CF11 9HB

Ffôn: 0845 644 7814 / 029 2023 5558

Ebost: enquiries@waleschc.org.uk

Gwefan: www.communityhealthcouncils.org.uk

➤ Y Cyngor Rhagoriaeth Rheoleiddio Gofal Iechyd

Sefydliad annibynnol sy'n atebol i Senedd DU yw'r Cyngor Rhagoriaeth Rheoleiddio Gofal Iechyd. Ei brif swyddogaeth yw hyrwyddo iechyd, diogelwch a lles cleifion ac aelodau eraill o'r cyhoedd yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Mae'r Cyngor yn goruchwyllo'r wyth rheoleiddiwr gofal iechyd a restrir ar dudalen 13, gan weithio gyda nhw i wella'r ffordd y rheoleiddir gweithwyr proffesiynol. I gysylltu â'r Cyngor, ffoniwch 020 7389 8030 neu ewch i www.chre.org.uk.

Mae manylion yr holl reoleiddwyr iechyd proffesiynol ar gael ar wefan y Cyngor: www.chre.org.uk/regulators/

➤ Y Gwasanaeth Cwynion Deintyddol

Mae'r Gwasanaeth Cwynion Deintyddol annibynnol yn cael ei ariannu gan y Cyngor Deintyddol Cyffredinol. Mae'n helpu cleifion deintyddiaeth breifat a gweithwyr proffesiynol ym maes deintyddiaeth i ddatrys cwynion ynglŷn â gwasanaethau deintyddiaeth breifat.

Cysylltwch â'r Gwasanaeth Cwynion Deintyddol yn:

Dental Complaints Service

Stephenson House

2 Cherry Orchard Road

Croydon CR0 6BA

Phone: 08456 120 540

Ffacs: 0208 263 6100

Ebost: info@dentalcomplaints.org.uk

Gwefan: www.dentalcomplaints.org.uk

➤ Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO)

Mae Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yng Nghaerdydd yn darparu pwynt cyswllt lleol ar gyfer aelodau'r cyhoedd a sefydliadau sydd wedi eu lleoli yng Nghymru. Yn ogystal â gweithredu gwasanaeth cynghori i ymdrin ag ymholiadau cyffredinol ynglŷn â diogelu data a rhyddid gwybodaeth, mae'n hyrwyddo arfer da o ran hawliau gwybodaeth trwy godi ymwybyddiaeth o gyfrifoldebau sefydliadol ar draws pob sector.

Cysylltwch â'r Comisiynydd Gwybodaeth yn:

Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth – Cymru

2il Lawr

Tŷ Churchill

Ffordd Churchill

Caerdydd

CF10 2HH

Ffôn: 029 2067 8400

Ffacs: 029 2067 8399

Ebost: wales@ico.gsi.gov.uk

Gwefan: www.ico.gov.uk

➤ Byrddau Iechyd Lleol ac Ymddiriedolaethau'r GIG

Gellir dod o hyd i'r manylion cyswllt llawn ar gyfer Byrddau Iechyd Lleol ac Ymddiriedolaethau'r GIG yng Nghymru ar y wefan www.wales.nhs.uk neu drwy ffonio Galw Iechyd Cymru ar 0845 4647.

► Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru

Mae Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru yn gorff barnwrol annibynnol. Mae'n clywed ceisiadau a geirdaon ar gyfer pobl y mae Deddf Iechyd Meddwl 1983 yn berthnasol iddynt, yn arbennig:

- cleifion a gedwir yn gaeth;
- cleifion a ryddheir dan amodau;
- cleifion sy'n derbyn triniaeth yn y gymuned dan oruchwyliaeth; a
- chleifion sy'n destun gwarcheidiaeth.

Mae'n ofynnol i'r Tribiwnlys ddilyn y weithdrefn a osodwyd yn Rheolau Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru 2008.

Cysylltwch â'r Tribiwnlys yn:

Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru

4ydd Llawr

Adeiladau'r Goron

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

Ffôn: 029 2082 5328

Ffacs: 029 2082 6331

Mae modd i chi gael cymorth gan gyfreithiwr os byddwch yn dymuno gwneud cais i'r Tribiwnlys i adolygu'r ffaith eich bod wedi'ch cadw'n gaeth. Rhoddir manylion cyswllt y Comisiwn Gwasanaethau Cyfreithiol a'r gwasanaeth Cyngor Cyfreithiol Cymunedol isod:

► Y Comisiwn Gwasanaethau Cyfreithiol

Y Comisiwn Gwasanaethau Cyfreithiol sy'n rhedeg y cynllun cymorth cyfreithiol yng Nghymru a Lloegr.

Mae'r Comisiwn yn gweithio mewn partneriaeth â chyfreithwyr a sefydliadau di-elw i ddarparu gwybodaeth, cyngor a chynrychiolaeth gyfreithiol i bobl mewn angen.

Cysylltwch â swyddfa'r Comisiwn yng Nghymru yn:

Y Comisiwn Gwasanaethau Cyfreithiol

Tŷ Marland

Y Sgwâr Canolog

Caerdydd

CF10 1PF

Ffôn: 0300 2002020

Ffonio yn Gymraeg: 0845 609 9989

Ffacs: 029 2064 7173

Ebost: cardiff@legalservices.gsi.gov.uk

➤ Cyngor Cyfreithiol Cymunedol

Gwasanaeth cynghori cyfrinachol, rhad ac am ddim yng Nghymru a Lloegr yw Cyngor Cyfreithiol Cymunedol.

Cysylltwch â'r gwasanaeth Cyngor Cyfreithiol Cymunedol yn:

Ffôn: 0845 345 4345

Tecstiwch 'legalaid' a'ch enw i 80010 a bydd un o aelodau staff y gwasanaeth yn eich ffonio'n ôl o fewn 24 awr.

Gwefan: www.communitylegal.org

➤ Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru

Swyddogaeth Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru yw sicrhau bod buddiannau pobl hŷn yng Nghymru, sy'n 60 mlwydd oed a hŷn, yn cael eu diogelu a'u hyrwyddo. Gall swyddfa'r Comisiynydd ddarparu gwybodaeth, eiriolaeth a chymorth.

Cysylltwch â Chomisiynydd Pobl Hŷn Cymru yn:

Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru

Adeiladau Cambrian

Sgwâr Mount Stuart

Butetown

Caerdydd

CF10 5FL

Ffôn: 08442 640670 or 029 2044 5030

Ebst: ask@olderpeoplewales.com

Ffacs: 08442 640680

Gwefan: www.olderpeoplewales.com

➤ Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Mae gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru bwerau cyfreithiol i ymchwilio i gwynion ynglŷn â gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru. Mae'r Ombwdsmon yn annibynnol ar holl gyrff y llywodraeth, ac mae ganddo dîm o bobl sy'n ei gynorthwyo i ystyried ac ymchwilio i gwynion. Mae'r gwasanaeth a ddarperir yn ddiduedd ac mae ar gael yn rhad ac am ddim.

Cysylltwch ag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn:

Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

1 Ffordd yr Hen Gae

Pencoed

CF35 5LJ

Ffôn: 0845 601 0987 (local call rate)

Ffacs: 01656 641199

Ebost: ask@ombudsman-wales.org.uk

Gwefan: www.ombudsman-wales.org.uk

➤ Cymdeithas Gofal Iechyd Annibynnol Cymru (WIHA) a'r Gwasanaeth Cyngori Gofal Iechyd Annibynnol (IHAS)

Mae Cymdeithas Gofal Iechyd Annibynnol Cymru (WIHA) a'r Gwasanaeth Cyngori Gofal Iechyd Annibynnol (IHAS) yn cynrychioli nifer o wasanaethau gofal iechyd annibynnol sydd wedi eu cofrestru yng Nghymru. Mae ganddynt god ymarfer i aelodau ar gyfer ymdrin â chwynion gan gleifion, ac maent yn cynnig gwasanaeth dyfarnu annibynnol ar gyfer cwynion na ellir eu datrys yn lleol.

Dyma eu manylion cyswllt:

Sally Taber

Secretariat to WIHA

Centre Point

103 New Oxford Street

London, WC1A 1DU

Ffôn: 020 7379 7721

Ffacs: 020 7379 8586

Ebost: sallytaber@independenthealthcare.org.uk

Gwefan: www.independenthealthcare.org.uk

The Independent Healthcare Advisory Service (IHAS)

Centre Point

103 New Oxford Street

London, WC1A 1DU

Ffôn: 0207 379 8598

Ffacs: 0207 379 8586

Ebost: info@independenthealthcare.org.uk

Gwefan: www.independenthealthcare.org.uk

Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru

Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhyd-y-car
Merthyr Tudful
CF48 1UZ

Ffôn: 0300 062 8163

Ffacs: 0300 062 8387

Ebost: hiw@gov.wales

Gwefan: www.agic.org.uk